

KIRKEBLAD

FOR DOVER - ALLING - TULSTRUP SOGNE

14. ÅRGANG NR. 2

MARTS - MAJ 2012

OG DER BLEV LYS

Tanker ved en juleaftensguds-tjeneste i Grundtvigskirken ved Knudåge Knudsen.

Fra min tidligste barndom kan jeg huske fra når vi skulle pynte til jul, æskerne med julelys med

et billede af Grundtvigskirken uden på.

Jeg husker, jeg syntes det var et umådeligt stort og flot tårn, og

at det næppe fandtes større noget sted. Nu har jeg jo nok siden set Peterskirken i Rom og må indrømme, at den er mere overvældende, men også mere overlæsset med figurer og billeder.

Første gang jeg så Grundtvigskirken (in natura) var i 1998, men da der var begravelse, kunne vi ikke se den indvendig. Siden har jeg så været der en almindelig søndag med få i kir-

ke, men syntes da der var en dårlig akustik. Da det så magede sig sådan, at vi skulle over til vor datter i Vanløse juleaften i år, kørte vi ud til Grundtvigskirken til gudstjeneste kl.16. Der var ca. 1500 og der havde været lige så mange kl. 13. Så kom ikke og sig, at kirkerne står tomme i København, i hvert fald ikke juleaften.

Det var en utrolig oplevelse, når så mange stemmer i med de gamle julesalmer, så man kunne ønske at den gamle mester kunne have været med! Da så præsten begyndte på sin prædiken over Johs. evangeliet om Jesus som livets lys, blev lyset slukket i kirken på nær alteret og prædikestolen.

Og først efter prædiken og efter koret havde sunget "Mit hjerte altid vanker", blev lyset atter tændt, og vi fortsatte med at synge julesalmer, også dem

nogen synes, det er synd for indvandrerne, vi synger.

Det havde lige været en sag for gamle Nicolaj Frederik Severin. Det fik mig til at tænke på, da han i 1824 sad og kæmpede med sin juleprædiken og censur og han så hen på morgenstunden skrev den dejlige salme "Velkommen igen guds engle små ", og da han havde set på sine småbørn skrev:

*Da vågne de mildt i morgengry
Og tælle mer ej timer.
Da hører vi julesang på ny
Som sig med hjertet rimer
Da klinger det sødt i højen sky
Når juleklokken kimer.*

Den salme sang koret som præludium.

I øvrigt er orglet på 55 stemmer og den største af de 4052 piber er 11 m. lang og vejer 425 kg. og er den største i Skandinavien.

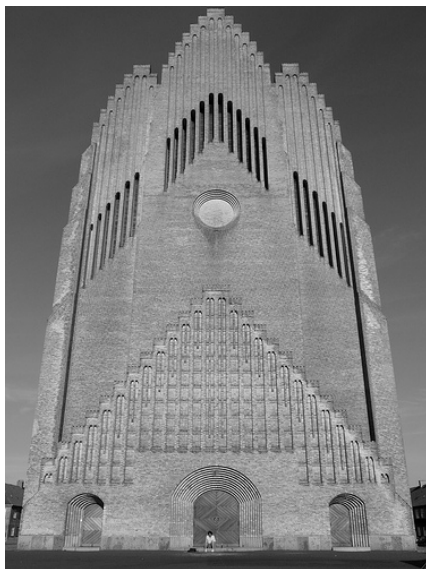
Som det fremgår af folderen om kirken, er den bygget til minde om præsten, digteren og folkeopdrageren N.F.S. Grundtvig. Grundstenen blev lagt i kirkens sv. hjørne den 21. sep. 1921. Arkitekten var P.V.J. Klint og

både hans søn og sønnesøn kom til at følge ham.

De simple gule mursten var almuens og hverdagens byggemateriale. Men når de bygges op i svimlende højder forener de det himmelske og det jordiske som Grundtvigs digtning.

Kirken er 76 m. lang, der er 22 m. op til hvælvingerne, der forbinder de 4 rækker søjler med 10 i hver række.

Der er for øvrigt 30000 mursten i hver af de 40 søjler. Tårnet er 49 m., og der skulle være udsigt til både Lund og Roskilde domkirker, hvor Grundtvigs fjerne onkel Absalon var biskop.

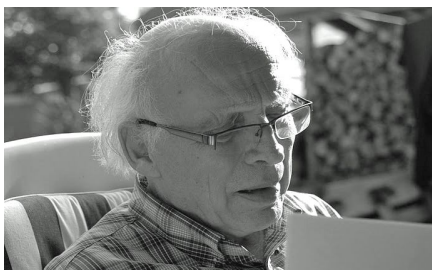

Kirken er utrolig smuk og så enkel. Ingen billeder eller anden udsmykning kun de rå mursten, der er slebne så de ser fløjlsbløde ud, intet under at kirken regnes for kulminationen af dansk murearbejde.

Kirken blev indviet 1940, der havde dog været kirke i tårnet fra 1927.

Det var bare min oplevelse af min juleaftensgudstjeneste, som jeg ikke kunne lade være at indvie andre i, og skulle jeres vej engang gå forbi Grundtvigskirken, må I ikke snyde jer selv for den oplevelse, det er at se den.

EN SVÆR FØDSEL

Øivind Arnfred

Redaktionen drøftede på et redaktionsmøde, hvor spændende det er at følge Folkekirkens historie gennem tiden. Snakken var meget foranlediget af, at vi netop havde haft Folketingsvalg, og at vi havde fået en ny Kirke- og ligestillingsminister. "Gad vide hvilken betydning det får for vores kirke"? spurgte vi hinanden. Det samme spørgsmål stillede vi Øivind Arnfred, og opfordrede ham til at skrive noget til Kirkebladet om forandringerne Folkekirken har gennemlevet. Her følger således Øivind Arnfreds bidrag, som vi er meget taknemmelige for.

Folkekirken fødes

I årene 1848 - 1850 går det ret voldsomt til i Danmark. Landet er i krig med tysksindede slesvig-holstenere. Samtidig skal

danskerne i gang med en slags demokratisk styreform og i den sammenhæng også med at forfatte landets første grundlov. En grundlovgivende rigsforsamling bliver valgt. I det udkast til grundlov, som rigsforsamlingen udarbejder, hedder det i § 4: "Den luthersk-evangeliske kirke er den danske folkekirke og understøttes som sådan af staten". I forslaget § 66 står: "Folkekirkens forfatning ordnes ved lov".

Grundloven - og dermed forslaget om en folkekirke - bliver vedtaget d. 5. juni 1849. Før denne dato har kirken i Danmark i århundreder været en fyrstekirke, som tilfældet var i de dele af Nordeuropa, der tilsluttede sig Martin Luthers lære. I grundlovens korte afsnit om kirken bliver ordet "folkekirke" samtidig for første gang brugt. Da "fødes" den.

I sin bog om folkekirkens historie, "Kun et gæstekammer", skriver Ebbe Kløvedal Reich herom: "Det danske folkestyre og den danske folkekirke blev

til i en flodbølge af berusende national samling, hvis mange danskerne hverken før eller siden har oplevet".

Kirken omorganiseres

Som led i demokratiseringen skulle også kirken nu omorganiseres. Den opgave tog den grundlovgivende forsamling så fat på. Efter mange, lange, besværlige forhandlinger blev følgende formuleringer vedtaget:

Grundlovens § 4: "Den evangelisk-lutherske kirke er den danske folkekirke og understøttes som sådan af staten". Grundlovens § 66: "Folkekirkens forfatning ordnes ved lov". Der er altså ingen ændringer foretaget i de formuleringer, den grundlovgivende forsamling havde foreslået.

I hele denne proces stod grupper i rigsdagen ofte skarpt over for hinanden. Ebbe Kløvedal Reich bemærker tørt herom: "Det er ligegyldigt, hvilken vinkel man ser det hele fra: Den danske folkekirke kom til verden som en mærkelig svækling, som ingen for alvor tog sig af, fordi ingen havde lyst til at vedstå faderskabet. Den var derfor plaget af ubeslutsomhed og frafald lige fra fødslen".

Regering og statsapparat fandt den gang som siden, at der var andet at se til end kirkens forhold.

Forskellige kirkeretninger markerer sig

De nyligt vågnede politiske og folkelige kræfter i den mandlige del af den intellektuelle elite i det danske samfund fik med grundloven 1849 et større frirum at udfolde sig i. (Kvinder fik først valgret i 1915). For folkekirkens vedkommende begyndte to fløje at markere sig: Indre Mission og Grundtvigianismen.

Indre Mission var under sin formand, Vilhelm Beck, optaget af at få hentet mennesker ind i en kristen sammenhæng og beholdt dem der. Missionshuse skød op over hele landet.

N.F.S. Grundtvig

N.F.S. Grundtvig stod for en frihedslinie i kirkelige forhold.

Han var som folketingsmand stærkt medvirkende til at få en lov om fri- og valgmenigheder vedtaget i året 1866. Forsamlingshuse skød op over hele landet.

Andre, senere kirkelige fløje

Amputeringen af Danmark som følge af nederlaget i krigen 1864 og senere konseilspræsident Estrups egenrådige styre 1875-94 uden om folketinget betød, at der ikke skete meget på regeringsplan, hvad selve folkekirkens ordning angik.

Meget mere liv var der ude i landet. Her var forholdet mellem de to fløje, indremissionske og grundtvigianere, indimellem højspændt. Siden omkring år 1840 var anderledes kristendoms-former kommet til landet, såsom baptister (1839), mormoner og metodister (1865). Mormonerne kom hertil fra USA og forsvandt ret snart igen. Baptister og metodister er blevet i landet, men begge frikirker tæller her i dag nogle tusinde.

Sidst i århundredet blev der på frivillig basis oprettet menighedsråd rundt om i ca. en femtedel af sognene i Danmark.

Degnen fra Hee

Et menneske, der fik sat et markant præg på folkekirken, var "Degnen fra Hee", skolelæreren I.C. Christensen. I dag ville man nok sige, at han var provinsens mand. Han havde en broget karriere, bl.a. som statsminister. I årene 1920-22 var han kirkeminister og var som sådan levende optaget af opgaven. I 1920 stod han fadder til oprettelsen af den nuværende ordning af menighedsrådene i folkekirken.

I. C. Christensen

Spændingerne mellem Indre Mission og Grundtvigianismen fortsatte langt op i det 20. århundrede. Men andre bevægelser blandede sig, såsom Oxfordbevægelsen og Barthianismen (senere "Tidehverv").

Thorvald Stauning, som var statsminister i perioden, var

næppe selv kristen, men havde den indstilling til folkekirken, at det var bedre at have den end at prøve at fjerne den. Det ville blot give ballade.

Nutidens optagethed af selvudvikling

Siden da er antallet af medlemmer af folkekirken dalet stiltfærdigt, men støt. Den seneste optælling lyder på, at den 1. januar 2011 var 4.469.109 danske statsborgere medlemmer af folkekirken. Det var 80,4 % af de i alt 5.560.628 indbyggere i Danmark

Den stigende velstand for de fleste, parret med oplevelsen af stadig flere valgmuligheder, en voksende optagethed af selvudvikling og en svindende viden om, hvad kristendom er, har en tid lang været med til at svække behovet for at høre den tale, der lyder i kirken. "Vi ordner selv det hele. Vi kan jo selv!".

Tilsvarende daler interessen for det arbejde, der gøres i menighedsrådene.

Samtidig vælter det ind over de samme råd med love, bekendtgørelser og forordninger fra kirkeministeriet. Det besværliggør arbejdet.

På det allerseneste har indvandringen af muslimer m.m. medvirket til voksende interesse hos adskillige danskere for religiøse emner, men interessen fører foreløbig andre steder hen end imod folkekirken.

Kirkeminister Manu Sareen

For tiden lyder der røster fra kirkefolk og fra politikere, der ivrer for en fuldstændig adskillelse mellem stat og kirke i Danmark. Dersom det sker, vil nogle gå ind for en kirkeforfatning, sådan som det skete for nogle år siden i Sverige.

Følgen blev, at medlemstallet i "Svenska Kyrkan" faldt til ca. 65 %.

Er det det, vi vil i Danmark?

ULØNNET HJÆLPEPRÆST

DOVER - ALLING - TULSTRUP

Tekst: Erik Bredmose

I fremtiden vil kirkegængerne i Dover, Alling og Tulstrup kunne møde et nyt ansigt i vore lokale kirker. Vi får nemlig tilknyttet Cand. Theol. Michael Schelde som ulønnet hjælpepræst.

Hvad er en ulønnet hjælpepræst

En ulønnet hjælpepræst er en universitetsansat teolog, der bliver tilknyttet en kirke - eller som her hos os - et pastorat. Ordningen er blevet til for at de, der til daglig bl.a. underviser kommende præster på universi-

tetet, kan få mulighed for at komme ud og prøve sig selv af og få nogle erfaringer med kirken og dens gudstjenester.

Michael Schelde

Michael Schelde har søgt og fået en sådan hjælpepræsteansættelse her hos os. Nu venter vi blot på, at Michael bliver ordineret, så han kan komme i gang. Vi forestiller os, at Michael Schelde tager gudstjenesterne 5-7 søndage om året.

Ordinationen bliver formentlig engang i maj i Århus Domkirke, og alle interesserede er meget velkomne til at være med. Vi skal også have Michael Schelde indsat i her i pastoratet, og også her vil alle naturligvis være meget velkomne.

Vi håber I alle vil tage godt imod Michael Schelde!

PS. meld dig til nyhedsmailen fra Tulstrup Præstegård og få tilsendt en meddelelse om såvel ordinationstidspunktet og indsættelsen. Min e-mail adresse er: abs@km.dk

**Kirke- og
Sognebladet
udkommer nu
4 gange om året
sidst på måneden i
februar - maj -
august - november**

MICHAEL SCHELDE

PRÆSENTERER SIG SELV

Michael Schelde

Jeg hedder Michael Schelde og begynder som ulønnet hjælpepræst i Dover, Alling og Tustrup sogne forventet i maj.

Til daglig leder jeg Grundtvig Centeret under Aarhus Universitet. Jeg har kontor både i København og Aarhus. I København udgiver vi Grundtvigs tekster – i alt mere end 30.000 sider. De første tekster frigives her i februar 2012 og så fortsætter vi ellers i de næste 18 år. Klik ind på www.grundtvigsværker.dk og se de første tekster.

I Aarhus forsker vi i Grundtvig og hans virkningshistorie.

Grundtvig har sat markante aftryk i dansk historie, kirkeliv, pædagogik og digtning. Vi er meget optaget af, at sætte Grundtvig ind i en nutidig ramme og afæske ham svar på de problemstillinger, vi står med i dag.

Jeg har tidligere været ansat ved Københavns Universitet, ledet en kirkelig organisation og i en længere periode været direktør i en privat virksomhed.

Jeg bor i Aarhus og er gift med socialrådgiver Kirsten Blicher, med hvem jeg har tre piger.

Jeg takker for den tillid menighedsrådene har vist mig og ser frem til samarbejdet.

Michael Schelde

mic@teo.au.dk

Tlf.: 28 992591

DET SKER

Tulstrup præstegård

DEN TEOLOGISKE AFTENHØJSKOLE

**Rejse til Tyrkiet
14. - 21. april**

SOGNEMØDE

Torsdag d. 8. marts kl. 14.00

Birgit Dahlstrup Jensen, Søkilde,
billedkunstner og underviser.

*"Et farverigt arbejde
- et farverigt liv"*

SOGNEUDFLUGT

**Torsdag d. 31. maj - afgang
fra Tulstrup kirke kl. 9.00**

Turen går til Fredericia, hvor vi
bla. skal se Lyng kirke.
Middag på Sømandshjemmet
pris: 145 kr.
Besøg i Minibyen, hvor vi drik-
ker vores medbragte kaffe.
Tilmelding til Erik Bredmose
tlf. 86 89 14 17
eller Knudåge Knudsen
tlf. 86 89 11 04

Dover sogn

LITURGISK GUDSTJENESTE I DOVER KIRKE

Langfredag d. 6. april kl. 10.30

**Liturgisk gudstjeneste fælles for
Dover, Alling og Tulstrup.**

Tekstlæsninger af Jesu Kristi lidel-
seshistorie, læst af lægfolk fra sog-
nene, vekslede med kor og me-
nighedssang.

Søndag d. 6. maj kl. 10.00

Konfirmation i Dover kirke

Alling sogn

MUSIKGUDSTJENESTE I ALLING KIRKE

**Søndag d. 4. marts kl. 14.00
med**

"De Dover Spillemænd"

Efter gudstjenesten er der kaffe
i Beboerhuset og musik og dans
med "De Dover Spillemænd"

DET SKER

Tulstrup sogn

BOB DYLAN MUSIKGUDSTJENESTE

Onsdag den 14. marts kl. 19.30

i Tulstrup kirke

Gudstjenesten vil være bygget op omkring musik og tekster af Bob Dylan.

I årene 1979-81 lavede Bob Dylan tre plader med et direkte kristent indhold: ”*Slow Train Coming*”, ”*Saved*” og ”*Shot of Love*”. Musikgudstjenestens Dylan-sange vil hovedsagelig være hentet herfra.

Der vil blive tale om et mix af tekstlæsninger fra Bibelen, Dylan-musik og fælles salmesang.

**Bededag d. 4. maj kl. 10.00
Konfirmation i Tulstrup kirke**

Dover-Alling-Tulstrup sogne

Sognepræst:

Erik Bredmose Simonsen,
Præstebakken 11, 8680 Ry.
Tlf. 86 89 14 17
e-mail: ebs@km.dk

Fælles kirkekontor for kirkerne i Ry-området

Præsteseekretær
Birthe Østergaard Andersen
Tlf. 86 89 13 50
e-mail: band@km.dk

Organist:

Tyt Kirkeby,
tlf.: 86 89 19 20

Kirkesanger:

Kamma Bidstrup,
tlf. 86 21 55 34 - 20 19 83 27

KIRKEBLADSREDAKTIONEN

Kirsten Lund, (ansv.), Tulstrup
tlf.: 86 89 09 19
e-mail: kirsten.lund@fiberpost.dk

Birthe Madsen, Dover,
tlf.: 86 57 71 82
ibm.alken@mail.dk

Bente Klarskov, Alling,
tlf.: 86 89 33 15
benteklarskov@hotmail.com

Agnete Laursen Vig, Alling,
tlf.: 86 89 31 83
b.m.madsen@mail.dk

Kirkebladet udkommer 4 gange årligt
februar – maj - august - november
Tryk: Grafisk Indtryk, tlf. 86 820949

GUDSTJENESTER

	<i>DOVER</i>	<i>ALLING</i>	<i>TULSTRUP</i>
4.marts, 2. søndag i fasten	11.00	14.00 ”De Dover Spillemænd” medvirker	
11. marts, 3. søndag i fasten			9.30 J.Hannelslund
14. marts, onsdag – musikgudstjeneste			19.30 musik af Bob Dylan
18. marts, Midfaste	9.30	11.00	
25. marts, Mariæ bebudelsesdag		9.30	11.00
1. april, Palmesøndag	11.00		9.30
5. april, Skærtorsdag		10.30	
6. april, Langfredag	10.30 liturgisk		
8. april, Påskedag	9.30		11.00
9. april, 2. påskedag		10.30	
15. april, 1. søndag eft. påske	9.30 Dorthe G. Larsen		
22. april, 2. søndag eft. påske			9.30 J.Hannelslund
29. april, 3. søndag eft. påske	9.30	11.00	
4. maj, Bededag			10.00 Konfirmation
6. maj, 4. søndag eft. påske	10.00 Konfirmation		
13. maj, 5. søndag eft. påske		11.00	9.30
17. maj, Kr. Himmelfartsdag	10.30 Holger Knudsen		
20. maj, 6. søndag eft. påske			9.30 J.Hannelslund
27. maj, Pinsedag	11.00	9.30	